

HET HERVE HOEN

Door:
Jan Schaareman (NL)

Foto: Genootschap Herve / Mergelland Hoen.

Als fokker van enkele Belgische rassen, volg ik met belangstelling de ontwikkeling en het verhaal rond het Herve Hoen. Ook vanwege de belangstelling van de media die er voor dit ras is. Officieel heet dit ras het Herve Hoen, maar het is in het zuiden van Nederland bekend als het Mergelland Hoen.

Het Herve Hoen is afkomstig uit de driehoek Aken - Luik - Maastricht. Deze streek is gelegen in de nabijheid van de Nederlandse grens. Het is niet verwonderlijk dat door o.a. contacten tussen beide landen, deze kippen in het verleden ook de grens zijn overgekomen.

Dit zien we ook bij een ander Belgisch ras: de Brakel - denk aan het Chaams Hoen (Nederland) of de Poule de Hergnies (Frankrijk). Vroeger waren de Brakels ook bekend als Kempisch Hoen en Brakel; daarna als Kempische Brakel en later weer als de huidige naam Brakel.

Aan het Herve Hoen is aan Nederlandse kant dus de streeknaam Mergelland Hoen gegeven. Deze streek staat ook toeristisch als Mergelland bekend. Op een historisch filmpje over de streek is even een zwarte kip te zien, met gelijkenis met een Herve Hoen. Ton Wanders heeft zich er in verdiept welk zwart hoen

vroeger in Zuid Limburg is voorgekomen. Dit moest het Herve Hoen zijn, wat in België nog bij een zestal Waalse fokkers voorkomt. Dit ras is in 1896 in Luik erkend; deze dieren kwamen in het hele grensgebied voor en zouden in 1960 - 1970 nog in Zuid Limburg zijn voorgekomen. Deze informatie was voldoende voor Ton Wanders om enkele Herve Hoenders naar het Mergelland te halen.

Om het Herve Hoen voor uitsterven te behoeden en weer terug te brengen in haar oorspronkelijke verspreidingsgebied, besloot hij "Het Genootschap van het Herve / Mergelland Hoen" op te richten in nauwe samenwerking met de "Société Des Eleveurs de la Poule de Herve" (Vereniging van Fokkers van het Herve Hoen), actief aan Belgische zijde. Het doel van het genootschap zou zijn om dit oude ras weer in het landschap terug te brengen; bij de mensen thuis en in de belangstelling.

Er werd meteen contact met de media gezocht, en onder grote belangstelling werden deze hoenders op 25 mei 2012 met paard en wagen de Zuid Limburgse plaats Noorbeek binnen gebracht. Gelijktijdig vond de oprichting van "Het Genootschap van het Herve / Mergelland Hoen" plaats. Het genootschap bestaat uit 3 bestuursleden en een Raad van Advies van 8 adviseurs; waaronder hoenderkeurmeester Frans van Oers voor technische ondersteuning. Ook een

dierenarts en enige ondernemers maken deel uit van deze commissie.

Er werd een oproep voor fokkers gedaan. Hiervoor kwamen er 20 aanmeldingen; deze toekomstige fokkers moesten eerst op 'sollicitatiegesprek' waarna er 10 werden uitverkoren. Er kwam een grote vraag van liefhebbers; begin 2014 was er al een wachtlijst is van ruim 600 dieren....

De fokkers van het Mergelland Hoen moeten meedoen aan een fokprogramma, onder begeleiding. Ook worden de dieren geringd met aparte Mergelland Hoen ringen, die dus een waarborg geven voor de rasechtheid.

Links: Koekoekkleurig Herve Hoen hen met een ring van de hoenderbond KLN en een Mergelland Hoen ring.

Deze fokkers zijn erkende fokkers, met een hoenderhofje dat op de toeristische route door het Mergelland ligt. Deze hofjes, die ook bedoeld zijn voor educatie, zijn destijds officieel geopend door bekende Nederlanders. Vanwege de vele contacten die Ton Wanders heeft,

weet het genootschap regelmatig zelfs ministers en de Gouverneur van Limburg over te halen om het eerste ei in ontvangst te nemen, en daarmee steeds weer de media te halen.

En voor de hanen die niet geschikt bevonden worden om verder mee te fokken zijn er al aanvragen van gerenommeerde restaurants, waar zelfs te zien is dat de echtheid van het Mergelland Hoen gewaarborgd blijft tot op het bord, omdat de Mergelland Hoen ring nog aan de poot zit.

In januari 2013 is het Herve Hoen in de zwarte kleurslag op de Noordshow voor erkenning gebracht en erkend. In januari 2014 werd op de Noordshow de blauwe kleurslag in Nederland erkend.

Rechts: Herve haan, zwart.

Op Zondag 13 oktober 2013 werd in het Kunderhoes te Voerendaal samen met onze Belgische Eleveurs de La Poule de Herve, de Expertise /Jongdierendag van het Herve /Mergelland Hoen gehouden.

Er waren 140 hoenders ingezonden in de kleurslagen zwart, gezoomd blauw en koekoek. Verder waren er ook enkele krielen ingezonden. Het Herve/Mergelland hoen is vanwege het stamboomprogramma met aparte ringen geringd. De beoordeling van de hoenders is gedaan door Frans van Oers, de Belgische keurmeesters Phillip Streel en Pierre Sadaune.

Rechts: Herve haan, blauw.

Onder: Herve haan, koekoek.

**Rechts: Herve hoen, haan.
Foto: Genootschap Herve / Mergelland Hoen.**

Tijdens de jubileumtentoonstelling in Voerendaal en op de provinciale Maasdalshow (waarbij de grootste rasingzending hoenders het Herve Hoen was) heeft het landelijk bestuur van Kleindier Liefhebbers Nederland eenmalig toestemming gegeven om ook dieren met een Mergelland Hoen ring toegang te geven tot de tentoonstelling, en daarmee de mogelijkheid geboden om een normale beoordeling met predicaat te kunnen geven.

Vanwege de oprichting, de aparte ringen, de website, hoenderhofjes en de toeristische route is er een begroting gemaakt en de financiering is mogelijk gemaakt door bijdragen van de provincie Limburg, gemeente en vanuit het bedrijfsleven. Het Genootschap heeft inmiddels twaalf Mergelland Hoenderhofjes geopend, waar op kleine schaal hoenders gefokt worden voor liefhebbers.

Voor de website: <http://www.mergellandhoen.nl/home>

Donderdag 17 april 2014 hebben Daelzicht, Stichting Genootschap Herve / Mergelland Hoen, Jo Janssen Architecten Maastricht én een Mergelland Hoen een verklaring ondertekend waarin de intentie wordt uitgesproken een dorp te bouwen voor het Mergelland Hoen op het terrein van Daelzicht in Heel. Het hoenderdorp zal bestaan uit een verzameling van 12 innovatieve en creatieve

hoenderhokken, die door 12 Euregionale architecten worden ontwikkeld. Het dorp wordt naar verwachting eind 2015 geopend.

Boven: Lied van en door Ivo Rosbeek ter ere van het Mergelland Hoen bij Daelzicht in Heel. https://www.youtube.com/watch?v=PF_2ZKk34sk&feature=youtu.be

STANDAARD HERVE HOEN

met dank aan het Genootschap Herve / Mergelland Hoen

HERKOMST

België. Ontstaan op de hoogvlakten van het Land van Herve, een gebied dat zich uitstrekt van Luik, via Maastricht tot het gebied rond Aken. In het zuidelijk gedeelte van Nederlands Limburg is het ras bekend onder de naam Mergelland Hoen.

ALGEMENE INDRUK

Een licht gebouwd landhoen, wat gedrongen van bouw en nauwelijks middelhoog gesteld met een diepe, iets naar voren gedragen borst; een zeer weinig aëhellende vlakke ruglijn en opgerichte houding.

ROMP: Enigszins gedrongen van bouw, tamelijk diep en bijna horizontaal gedragen; opgerichte houding.

KOP: Nauwelijks middelgroot, gezicht glad, levendig rood.

KAM: Enkel, middelgroot, recht en rechtop, voorzien van 5 à 6 regelmatig gevormde en niet te diep ingesneden kamtanden. Tamelijk grof van weefsel; levendig rood zonder donker pigment. Kamfront nogal naar voren geplaatst. De kamhiel loopt iets op.

SNAVEL: Sterk, middellang en iets gebogen aan de punt; donker hoornkleurig.

KINLELLEN: Middellang, langwerpig en afgerond, levendig rood van kleur zonder donker pigment.

OORLELLEN: Klein, glad en ovaal, levendig rood van kleur.

OGEN: In verhouding groot; donkerbruin tot zwart.

HALS: Middellang en sierlijk gebogen; van onderen vrij krachtig, naar boven toe dunner wordend. Halsbehang lang en goed ontwikkeld tot op de schouders en rug reikend.

RUG EN ZADEL: Rug breed tussen de schouders, middellang en vlak. Zeer weinig aëhellend naar achteren. Zadel vrij breed; zadelbehang goed ontwikkeld.

BORST: Vol, breed, tamelijk diep en iets naar voren gedragen.

VLEUGELS: Naar verhouding groot; goed aangesloten gedragen, de vleugeleinden gaan schuil onder het zadelbehang.

SCHOUDERS: Breed.

STAART: Goed ontwikkeld en tamelijk gespreid gedragen onder een hoek van ongeveer 55°; staartstuurveren breed en lang, elkaar goed afdekkend; sikkels goed ontwikkeld en sierlijk gebogen.

ACHTERLIJF: Goed ontwikkeld.

DIJEN: Nauwelijks middellang, ongeveer halverwege uit de buikbevedering tevoorschijn tredend; gesloten bevederd.

LOOPBENEN EN TENEN: Loopbenen nauwelijks middellang, voldoende uit elkaar geplaatst en van voren gezien evenwijdig aan elkaar; glad en zèijn geschubd. Donker leiblauw met zwarte gloed in de schubben. Vier goed gespreide tenen.

BEVEDERING: Glad aanliggend en van voldoende breedte; matige donsontwikkeling.

EVENTUELE VERSCHILLEN TUSSEN HAAN EN HEN

Behoudens secundaire geslachtskenmerken geen verschillen van betekenis. Bij de hen is een licht omvallende kam toegestaan. De ruglijn van de hen is bijna horizontaal; de staart wordt half-open en onder een hoek van 45°gedragen. Bij jonge hennen is iets donkere tint in het gezicht toegestaan.

ERNSTIGE FOUTEN

Te hoge beenstelling; teveel zichtbare dijen; te lage vleugeldracht; te gespreide of teveel samengevouwen staart, witte oorlellen, zwartachtige kopversierselen, sporen van geel pigment in snavel, loopbenen of huid.

FOUTEN

Bovenstaande ernstige fouten in mindere mate voorkomend. Bovendien te lichte oogkleur, te donkere of te bleke been- of snavelkleur en bij de haan te weinig ontwikkeld hals- en zadelbehang. Teveel oplopende kamhiel.

KLEURSLAGEN – Zwart, Blauw.

RINGMAAT: haan 18 mm, hen 16 mm.

GEWICHT : Haan 2-2,5 kg. Hen 1,5-2 kg.

Foto: Genootschap Herve / Mergelland Hoen.

Copyright ©2014 All rights reserved by the Aviculture-Europe Foundation.

Dit is een publicatie uit het online tijdschrift www.aviculture-europe.nl

Nederlandse uitgave ISSN: 1871-6865

U mag deze tekst / foto's niet kopiëren, distribueren, zenden of publiceren
zonder schriftelijke toestemming.